

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Szczecinie

LSZ-4101-07-01/2012
P/12/078

Szczecin, października 2012 r.

Pan
Józef Matuszczak
Dyrektor Oddziału
Centrum Realizacji Inwestycji PKP PLK S.A.
w Szczecinie

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹ (dalej *ustawa o NIK*), Najwyższa Izba Kontroli² przeprowadziła w Oddziale Centrum Realizacji Inwestycji PKP PLK S.A. w Szczecinie³, kontrolę przygotowania i realizacji inwestycji infrastrukturalnych w latach 2010 – 2012 (I półrocze).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 3 września 2012 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Dyrektorowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działalność Oddziału w kontrolowanym zakresie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości.

W komórkach Oddziału⁴ odpowiedzialnych za przygotowanie, realizację, odbiór i rozliczanie finansowe inwestycji, według stanu na 31.05.2012 r., zatrudnionych było 41 osób (37 z wyższym wykształceniem, 5 – absolwenci technikum kolejowego). Uprawnienia budowlane posiadało 10 osób. Pracownicy tych komórek odbywali szkolenia w zakresie m.in. zamówień publicznych, prawa budowlanego, projektów finansowanych ze środków UE, procedur lokalizacyjnych dla linii kolejowych zarządzania oraz kosztorysowania.

W okresie objętym kontrolą Oddział dokonywał systematycznych analiz przebiegu realizacji poszczególnych zadań i ponoszonych na nie nakładów. Analiza i monitoring postępu realizacji poszczególnych inwestycji dokonywana była w okresach miesięcznych w oparciu o plany rzeczowo-finansowe. Oddział przedkładał Centrum

¹ Dz. U. z 2012 r. poz. 82 ze zm.

² Delegatura w Szczecinie

³ Dalej Oddział.

⁴ Utworzonego 1 stycznia 2010 r.

Realizacji Inwestycji PKP PLK S. A. wymagane sprawozdania miesięczne, a także wnioski o korekty planu inwestycyjnego oraz zgody na zmiany przeznaczenia środków.

W latach 2010 – 2012 (do 12.06.) Oddział zawarł 56 umów na roboty budowlane o łącznej wartości 357.979.169,07 zł⁵. W tym samym okresie zlecił przygotowanie dokumentacji projektowej⁶ 9 zadań, o łącznej wartości 2.840.436 zł⁷. Kontrolą objęto 7 umów o największej wartości, tj. 3 umowy na roboty budowlane (na łączną kwotę 73.110.348,34 zł), 3 umowy na przygotowanie dokumentacji projektowej (na kwotę 745.900 zł) oraz jedną umowę na opracowanie studium wykonalności (o wartości 611.310 zł).

Ustalenia kontroli NIK wykazały, że postępowania przetargowe (w ramach badanych umów) dotyczące przygotowania dokumentacji projektowej oraz zadań inwestycyjnych prowadzone były przez Dział ds. zamówień. Do prowadzonych wszystkich postępowań powołano komisje przetargowe, których członkowie złożyli stosowne oświadczenia wymagane przepisami ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo Zamówień Publicznych⁸. Na wszystkie inwestycje wydane zostały pozwolenia na ich realizację (m. in. decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięć, decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji i pozwolenia na budowę). W umowach określono terminy rozpoczęcia i zakończenia zamówienia, sposób odbioru prac, naliczanie kar umownych za nieterminową realizację zadań, jak również sposób zabezpieczenia prawidłowego wykonania umowy. Odbiór dokumentacji projektowych we wszystkich przypadkach poprzedzony został weryfikacją przeprowadzoną przez powołane zespoły oceniające projekty inwestycyjne. Płatności za roboty realizowane były na podstawie zatwierdzonych faktur.

NIK negatywnie ocenia nienaliczenie kar umownych dla jednego zadania, mimo że możliwość taka była przewidziana w umowie.

W umowie⁹ dotyczącej opracowania studium wykonalności dla zadania pn. „Modernizacja linii kolejowej nr 203 Tczew – Kostrzyn na odcinku Gorzów Wlkp. – Krzyż” określono terminy i płatności za zrealizowanie przez Wykonawcę poszczególnych etapów opracowania, w tym m.in. karę w wysokości 1.000 zł za nieprzekazanie opracowania w określonych terminach, liczoną za każdy dzień zwłoki (§ 6 pkt 3 umowy). W wyniku kontroli stwierdzono, że opóźnienia w dostarczeniu przez wykonawcę poszczególnych etapów dokumentacji (w 7 spośród 9) wahały się od 7 do 107 dni. Pomimo opóźnień Oddział dokonał płatności za faktury (4 pierwsze etapy) wystawione przez Wykonawcę w łącznej kwocie 408.360,00 zł (stan na dzień 6.07.2012 r.), nie naliczając jednocześnie kar umownych. Na dzień dokonywania ww. płatności Oddział - zgodnie z § 7 ust. 4 umowy - uprawniony był do potrącenia kar umownych w wysokości 75.000 zł z kwot należnych wykonawcy. W ocenie NIK, niepotrącenie przez Oddział kwoty 75.000 zł było działaniem niegospodarnym.

W umowie nie określono maksymalnej wysokości kar umownych. Przyjęto kwotowy sposób naliczania kar za każdy dzień opóźnienia, co przy tak dużych opóźnieniach spowodowało naliczenie kar umownych wyższych od wartości zawartej umowy. Wyliczone przez Oddział kary należne od Wykonawcy z tytułu nienależytej realizacji

⁵ Wartość pierwotnych umów zawartych z wykonawcami.

⁶ Z wyłączeniem robót w systemie „Projektuj i buduj”.

⁷ Łączna wartość zamówień wg pierwotnych umów.

⁸ Dz. U z 2010 r., Nr 113, poz. 759 ze zm.

⁹ Umowa Nr 90/108/0008/11/Z/I zawarta w dniu 10.05.2011 r. pomiędzy PKP PLK S.A. a firmą Poyry Infra Sp. z o.o.

umowy na dzień 4.07.2012 r. wyniosły 622.131zł i były wyższe od wartości umowy o 10.821 zł. W tym czasie wartość niezapłaconych przez Oddział faktur wynosiła 202.950,00 zł.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnioskuje o:

1. *Bieżące naliczanie i egzekwowanie kar do wykonawców, zgodnie z zawartymi umowami.*
2. *Rozważenie zastosowania w zawieranych umowach zapisów dotyczących określenia maksymalnej wysokości kar, a w przypadku jej przekroczenia skutkujących wypowiedzeniem umowy i naliczeniem odszkodowania.*

Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje od Pana Dyrektora, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o podjętych działaniach na rzecz ich realizacji lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia, przysługuje Panu Dyrektorowi prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury NIK w Szczecinie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.